

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: ولادیمیر دانلیف
برگردان: م. قربانی
۱۸ دسمبر ۲۰۲۳

گام‌های عملی ازبیکستان در جهت مذاکره با مقام‌های کابل

پس از به قدرت رسیدن طالبان (ممنوع در فدراسیون روسیه) در افغانستان، سؤال‌های فراوانی پیرامون آرایش، گرایش و آینده تعامل با این جنبش تروریستی مطرح شد. حوادث پُر آشوب کشور به هنگام عقب‌نشینی اضطراری سربازان امریکائی و خروج «تمدن‌سازان» شکست خورده در مأموریتشان، یک بار دیگر نشان داد که مردم افغانستان نمی‌خواهند زیر قوانین بیگانه و تحمیل شده از خارج زندگی کنند.

همزمان، طالبان بارها خود را مشتاق ساختن زندگی در درون افغانستان نشان داده است. هدف اصلی طالبان برقراری نظام سیاسی مبتنی بر ارزش‌ها و منافع ملی و ایجاد یک ساختار دولتی مستقل و آزاد اسلامی از راه مذاکره است، ساختاری که کشور را یکپارچه نگه دارد و از سرزمین دفاع کند. طالبان به یک راحل سیاسی متعهد شده است و اطمینان داده است که به همسایگانش حمله نکند و از سرزمین افغانستان علیه همسایگان و کشورهای دوست استفاده نشود.

در این‌صورت، می‌تواند و باید با طالبان درباره آینده افغانستان و روابط با همسایگانش مذاکره شود، و نیز به دنبال راه‌هایی گشت که امنیت منطقه و همچنین مرزهای جنوبی روسیه را تضمین کند. این موضع مشترک همه همسایگان افغانستان، به ویژه چین است، که در رودروئی با ایالات متحده، به دنبال متحدی در مرزهای شمالی خود است.

روسیه، مانند چین، در حال نزدیک شدن به تصمیمی هستند که طالبان را از لیست سازمان‌های تروریستی حذف کنند، ضمن این‌که خاطر نشان می‌کنند که چنین قدمی ابتداء باید از سوی شورای امنیت سازمان ملل متحد برداشته شود، زیرا

این‌گونه اقدامات در سطح سازمان ملل اتخاذ می‌شود. بنابر این، اکنون همه چیز به این بسته است که آیا تحولات در افغانستان به سمت و سوی مثبت پیش می‌رود یا نه.

روسیه، مانند بسیاری از همسایگان افغانستان، با نمایندگان طالبان همکاری می‌کند، آن‌ها را به مسکو دعوت می‌کند و در خود افغانستان با آن‌ها در تماس است. بر اساس همکاری‌های موفقیت‌آمیز منطقه‌ئی در اواخر ماه مارچ، وزیر خارجه روسیه سرگی لاورف با امیر خان متقی، وزیر امور خارجه طالبان (ممنوع از جانب سازمان ملل) دولت افغانستان را شکل دادند و از جامعه بین‌المللی و همه اعضای سازمان ملل خواستند به طور فعال با مقام‌های جدید افغان همکاری نمایند و گام‌های امیدبخشی به سوی به رسمت شناختن (دولت افغانستان) بردارند.

ازبیکستان و تاجیکستان بتازگی در توسعه پیوندهای اقتصادی با افغانستان کوشا هستند، آن‌ها به طور مؤثری رژیم به رسمیت شناخته نشده طالبان را به خط مقدم سیاست‌های منطقه‌ئی می‌آورند تا دولت بالفعل کابل آرام آرام مورد تأیید جامعه بین‌المللی قرار گیرد.

به این ترتیب، ازبیکستان به فعال‌ترین گفت و شنودگر امارت اسلامی افغانستان تبدیل شده است و در مورد مسایل متنوعی با آن‌ها به مذاکره می‌پردازد، بدون این‌که دولت جدید افغانستان را به رسمیت بشناسد. به گزارش آریانا نیوز، این وضعیت به تاشکند اجازه داده است تا، بدون این‌که مخالفت جامعه بین‌المللی را برانگیزد، باب همکاری اقتصادی با افغانستان را باز کند. به طور مشخص، عصمت‌الله ارگاشف، نماینده شوکت میرضیایف رئیس‌جمهور ازبیکستان، اظهار داشت که دولت او «همکاری نزدیکی» با امارت اسلامی افغانستان دارد، که تاشکند آن‌را به مثابه «واقعیتی که باید پذیرفت» در نظر می‌گیرد. در عین حال، ازبیکستان نقش یک کانون کلیدی برای توزیع کمک‌های انسانی به افغانستان را بازی می‌کند، نقشی که وزیر خارجه ایالات متحده، آنتونی بلینکن، در ماه مارچ آن‌را به رسمیت شناخت. رئیس‌جمهور ازبیکستان بتازگی یک هیأت نمایندگی به واشینگتن فرستاد و آن‌را به کمک‌های بیشتر به افغانستان تشویق کرد. ارگاشف مدعی شد که تاشکند اتحادیه اروپائی را متقاعد کرده است که دیپلمات‌هایشان را به کابل برگرداند و اظهار امیدواری کرد که امریکا هم در نهایت دست به چنین اقدامی بزند.

در پایان سال ۲۰۲۱، وزارت انرژی جمهوری ازبیکستان اعلام کرد که عملیات تعمیر انتقال خطوط ارتباطی سیستم برق به مشتریان افغان کامل و تأمین برق آن کشور به حال عادی برگشته است. یادآور شویم که تأمین انرژی در شرایط فقدان نقدینگی در افغانستان، بر اساس قرارداد سال ۲۰۱۹ با شرکت «د افغانستان برشنا شرکت» صورت می‌گیرد. ظرفیت تولید سالانه آن تا ۶ میلیارد کیلو وات در ساعت در نظر گرفته شده است. بر اساس گزارش منابع ازبیکستان، تاکنون عرضه این خدمات بر مبنای تهاتر صورت گرفته است (در مقابل تولیدات کشاورزی، مواد خام پارچه‌بافی، ذغال قهوه‌ای و دام از سوی افغانستان). ازبیکستان بیش از نیمی از برق وارداتی افغانستان را تأمین می‌کند (بقیه آن از کشورهای ترکمنستان، تاجیکستان و پاکستان وارد می‌شود).

مجتمع ترانزیت مرزی افغان-ازبیک به نام ترمز-حیرتان (در گذر رودخانه آمودریا) محلی است که نیمی از کالاهای وارداتی افغانستان، عمدتاً مواد غذایی، تولیدات نفتی، داروها (از جمله کمک‌های انسانی) از آنجا انجام می‌شود. به علاوه، ازبیکستان (فعلاً با تهاتر) در حال بازسازی فرودگاه مزار شریف در شمال افغانستان در ۷۰ کیلومتری مرز ازبیکستان است. همکاری میان تاشکند، عشق‌آباد و کابل برای استفاده از آب مرزی آمودریا نیز در حال مطالعه است. اخیراً خبرگزاری «طلوع» به نقل از مقامات راه‌آهن ازبیکستان اطلاع داد که راه‌آهن حیرتان-مزار شریف در حال حاضر از طریق راه‌آهن دولتی ازبیکستان راه‌اندازی شده است که به تدریج به مسوولین راه‌آهن افغانستان منتقل خواهد شد. بنا بر گفته مقامات رسمی، افغانستان سالانه ۱۸ میلیون دالر برای اداره راه‌آهن هزینه پرداخت می‌کند. این یکی از

عمده‌ترین راه‌های حمل‌ونقل کالاهای افغانستان است که مسئولین افغان ماهانه بین ۲.۵ تا ۴ میلیون دالر از آن درآمد کسب می‌کنند.

نظر به مشکل مواد غذایی در افغانستان، سال گذشته ۶۳ واگن پر از کمک انسانی به کشور همسایه فرستاد که شامل مواد غذایی، لباس و ذغال سنگ بود. در پایان اپریل امسال ازبیکستان ۵۸ واگن دیگر کمک انسانی به افغانستان فرستاد. این قطار از راه گمرک ایستگاه مرزی آیریتوم در ترمز وارد افغانستان شد.

در ۳۰ و ۳۱ ماه مارچ، سومین اجلاس وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان در «تونشی» جمهوری خلق چین برگزار شد و اعضای دولت‌ها و وزرای کشورهای روسیه، چین، ایران، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبیکستان در آن حضور داشتند. در این اجلاس ازبیکستان ضمن بحث درباره چشم‌انداز همکاری در (حل) «مشکلات افغانستان»، پیشنهاد ایجاد سازوکاری برای به رسمیت شناختن بین‌المللی دولت موقت افغانستان را مطرح کرد. معاون نخست‌وزیر و وزیر سرمایه‌گذاری و بازرگانی خارجی، سردار امورزاکف، نماینده ازبیکستان، بر نیاز به همکاری منطقه‌ای با هدف غلبه بر مشکلات و احیای اقتصاد ملی افغانستان، پاسخ به مشکلات اجتماعی و ترغیب عادی‌سازی روابط این کشور و تسریع همساز کردن آن با فضای منطقه و جامعه جهانی تأکید کرد.

****

برگرفته از: نیو ایسترن آوتلوک

منتشر شده در تاریخ: ۱۳ مه ۲۰۲۲